



GRUPO PROVINCIAL
V-32244006
xosebaltar@bng.gal

Bernardo Varela López, voceiro do grupo provincial do BNG; María Mangana Guede e Xosé Manuel Puga González deputados do grupo provincial do BNG na Deputación de Ourense, ao abeiro da Lei da Administración Local de Galiza e demais disposicións concordantes presenta a seguinte moción: **MELLORA DAS INFRAESTRUTURAS VIARIAS DA COMARCA DE VALDEORRAS.**

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

A comarca de Valdeorras, conformada polos concellos da Rúa, A Veiga, O Barco de Valdeorras, O Bolo, Carballeda de Valdeorras, Larouco, Petín, Rubiá e Vilamartín de Valdeorras, é a segunda comarca máis poboada de Ourense. A pesares de ter perdido 1.924 habitantes nos últimos 10 anos, pasando dos 27.000 en 2014 a 25.076 en 2023.

A pesares do seu dinamismo económico, que permite que as cifras de paro na comarca se sitúen no entorno do 9% (e que melloran con respecto aos datos de hai uns anos), observamos con preocupación que sigue habendo un desemprego estrutural de 1076 persoas á data do primeiro trimestre de 2024, e que afecta fundamentalmente a persoas maiores e a mulleres.

Este certo dinamismo económico pivota sobre o sector da lousa e do vitivinícola, aínda que sectores como a construción e sector servizos teñen unha grande relevancia.

O “illamento” nas comunicacións ten sido un lastre importante no despegue económico e social das terras de Valdeorras, xa que boa parte dos motores económicos dependen en boa medida da capacidade de desprazamento viario de mercadorías e bens de consumo, tamén nas comunicacións ferroviarias, que constitúen unha problemática coa suficiente fondura que debe ser abordada en si mesa.

E aínda que as deficiencias nas vías de comunicación son moitas e moi variadas, aquí centrámonos nas que constitúen a principal pexa para o desenvolvemento da comarca de Valdeorras. Así atopámonos con problemas “endémicos” nas comunicacións, tanto interiores como cara o resto das comarcas galegas e mesmo nas comunicacións co resto da península.

En primeiro lugar cumpre sinalar a situación de abandono na que se atopa a N-120. A perigosidade en distintos tramos despois de anos de abandono, así como os problemas de seguridade viaria que isto xera, ten sido denunciado reiteradamente nos últimos anos. Trátase dunha estrada que precisa de forma urxente de investimentos en mantemento e da dotación orzamentaria adecuada para abordar a reforma do traxecto galego. A situación da N-120 no traxecto que discorre desde Valdeorras ata Ourense chegou ao límite tolerábel do mal estado. Sen esquecer que se trata dunha estrada que se quedou obsoleta para soportar o tráfico rodado. Actualmente, carece de capacidade para absorber a circulación diaria, non só polo seu mal estado, senón tamén pola escaseza de carrís de adiantamento, como por exemplo no tramo entre Ourense e Os Peares con 18 quilómetros de liña continua en dirección a Ponferrada. En sentido inverso, a liña continua esténdese durante 28 quilómetros no alto de Guitara. O Ministerio de Transporte aprobara en marzo de 2023 un proxecto de terceiro carril desde a cidade de Ourense ata a desembocadura do río Sil nun percorrido de 15 quilómetros pero a pesar de comprometerse a licitar as obras antes de terminar o ano, nada se fixo respecto diso. Tamén se atopan pendentes de concretar o acceso desde Vilela á Rúa e o acceso de Vilamartín.

En segundo lugar referímonos á A-76, que fai xa case 20 anos que se anunciou a súa construción como alternativa á N-120. Durante a presentación do Plan Director do Corredor Atlántico por parte do Ministro de Transportes e Mobilidade Sustentábel o 16 de maio na Coruña anunciouse un investimento no territorio galego de 4.561 millóns até o ano 2030. Con todo, no referido ao apartado de estradas bótase en falta a inclusión da A-76 Ourense-Ponferrada, unha vía fundamental para mellorar a comunicación coa comarca de Valdeorras, xa que o propio goberno do Estado admite que os únicos investimentos previstos na A-76 son os proxectos en “fase de redacción” dos tramos Vilamartín de la Abadía-Requejo; Requejo - A Veiga de Cascallá; e A Veiga de Cascallá - O Barco de Valdeorras; o que no mellor dos casos, deixaría á comarca sen conexión co resto de Galiza.

En terceiro lugar, a OU-533 é unha estrada que ten unha importante circulación por servir de eixo do oriente ourensán, unindo a comarca de Valdeorras coa A-52 na Gudiña.

O tránsito que soporta esta estrada non se corresponde coas súas características de estrada de montaña, principalmente no último tramo Viana do Bolo – A Gudiña, que precisa ser reformado con urxencia. Circulan por esta estrada moitos vehículos e grande número de mercadorías que se dirixen cara o norte de Portugal. Tamén inflúe no incremento do tráfico a estación da liña de AVE da Gudiña, que leva a moitas veciñas e veciños da comarca de Valdeorras a utilizar dita vía. Estamos polo tanto ante unha vía de moito tráfico, cun alto volume de tráfico pesado. Neste ano, en período preelectoral, a Xunta de Galiza fixo público unha nova na que se indicaba que se ía a redactar o proxecto de acondicionamento da estrada OU-533. Porén non foi até este mes de xullo cando o deputado do BNG, Secundino Fernández, conseguiu arrincar o compromiso ao PP para que a estrada OU-533 entre A Gudiña e A Rúa se arranxe na maior brevidade posible e o compromiso da Xunta de incluír unha partida específica nos orzamentos de 2025 para executar as obras. Unhas obras e uns fondos que, a pesar da importancia para Valdeorras, xa foron demorados inxustificadamente, polo que as institucións de Ourense deben recalcar a importancia de cumprir estes acordos acadados no parlamento galego.

E en último lugar, no que respecta ás estradas competencia da Deputación Provincial de Ourense, a carencia máis sonada é o acceso a San Vicente (OU-0807), pechada ao tráfico desde 2022 e que é un importante vial de servizo para o concello de Vilamartín de Valdeorras.

Por todo o anterior, o Grupo Provincial do BNG solicita ao Pleno da Corporación a adopción do seguinte:

ACORDOS:

1. Esixir da Xunta de Galiza que a contratación das obras para o arranxo da OU-533 se faga na maior brevidade posible, a ser posible antes do remate de 2024 e que se inclúa unha partida nos orzamentos de 2025 para acometer o proxecto de acondicionamento da estrada OU-533.
2. A corporación Provincial da Deputación de Ourense insta ao Goberno do Estado a realizar os investimentos e obras precisas para:
 - a. Levar a cabo unha mellora integral do firme da N-120 no tramo entre A Barosa e Ourense e nomeadamente na comarca de Valdeorras.
 - b. Facer os traballos precisos de limpeza de biomasa nos noiros da N-120, priorizando os núcleos habitados, para cumprir cos requisitos de limpeza de fincas recollidos na lei 3/2007, de 9 de abril, de prevención e defensa contra os incendios forestais de Galiza.

- c. Facer un estudo pormenorizado dos principais puntos negros da estrada no referido aos choques con fauna salvaxe e realizar peches perimetrais neses puntos para diminuír drasticamente o acceso de animais á N-120.
 - d. Executar sen demora o acceso á Rúa desde a N-120 e o acceso a Vilamartín
 - e. Destinar os fondos precisos dentro dos Orzamentos Xerais do Estado de 2025 para realizar todas estas actuacións.
3. Instar ao ministerio do Ministerio de Transportes e Mobilidade Sustentábel e ao goberno do Estado a por en marcha e sen máis demoras o orzamento preciso para a execución da A-76.
 4. O pleno da corporación provincial de Ourense insta ao goberno provincial desta Deputación a dispor os medios e os fondos para o arranxo do acceso a San Vicente a través da OU-0807 en Vilamartín de Valdeorras

Ourense, 12 de xullo de 2024

Asdo: Bernardo Varela López

Voceiro do Grupo Provincial do BNG

A SR. PRESIDENTE DA DEPUTACIÓN DE OURENSE